

9. funkční období

221

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech z 29. října 1992 a jejího Závěrečného protokolu, podepsaný v Uherském Hradišti dne 29. října 2012

2014

N Á V R H

USNESENÍ

SENÁTU

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Senát Parlamentu České republiky dává souhlas k ratifikaci Protokolu o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech z 29. října 1992 a jejího Závěrečného protokolu, podepsaného v Uherském Hradišti dne 29. října 2012.

Předkládací zpráva pro Parlament

Dne 29. října 1992 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech a její Závěrečný protokol. V platnost vstoupila dnem 5. dubna 1993. Uvedená Smlouva byla ve své podstatě dobrým základem pro začátek dvoustranné justiční spolupráce po zániku společného státu. Praktické zkušenosti jak Ministerstev spravedlnosti obou států, tak i Nejvyššího státního zastupitelství České republiky a Generální prokuratury Slovenské republiky však časem ukázaly určité problémy související s nedostatečnou úpravou některých oblastí a odhalily oblasti, ve kterých má Smlouva nedostatky. S ohledem na dobu vzniku nemohla Smlouva některé specifické oblasti předvídat. Spolupráce justičních orgánů obou států se za období posledních let vyvíjela vlastní dynamikou a to v posledních letech zejména s ohledem na změny právních předpisů obou zemí přijatých v souvislosti s jejich vstupem do Evropské unie. Všechny tyto skutečnosti vedly k tomu, že česká i slovenská strana projevily zájem sjednat dodatkový Protokol k uvedené dvoustranné Smlouvě, který by zúročil zkušenosti z jejího dosavadního výkonu, zohlednil by účast obou dvou stran v nových mezinárodněprávních nástrojích upravujících problematiku mezinárodní justiční spolupráce a posunul by tak kvalitu smluvních vztahů mezi našimi dvěma státy v této oblasti na vyšší úroveň.

Protokol o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech z 29. října 1992 a jejího Závěrečného protokolu byl podepsán v Uherském Hradišti dne 29. října 2012.

Obsah Protokolu o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech z 29. října 1992 a jejího Závěrečného protokolu je následující:

Článek 1 – stanoví použití nového označení pro centrální orgány.

Článek 2 – stanoví, že žádosti a jiné písemnosti zasílané nebo předkládané při uplatňování dvoustranné smlouvy není třeba překládat.

Článek 3 – stanoví rozsah úpravy poskytování právní pomoci v trestních věcech. Vzájemná pomoc při uplatňování institutů spolupráce v trestních věcech podle části IV dvoustranné smlouvy bude poskytována v rozsahu, za podmínek a způsobem stanoveným v příslušných mnohostranných úmluvách, pokud není k jejich doplnění v první a čtvrté části této smlouvy stanoveno jinak. Cílem poskytování právní pomoci v trestních věcech je také zjednodušení uplatnění a doplnění vnitrostátních právních předpisů přijatých za účelem výkonu právně závazných aktů Evropské unie. Vzájemná pomoc bude poskytována v rozsahu, za podmínek a způsobem stanoveným v příslušných vnitrostátních předpisech (pokud není k jejich doplnění v první a čtvrté části dvoustranné smlouvy stanoveno jinak).

Článek 4 – ruší článek 28 odstavec 9 dvoustranné smlouvy.

Článek 5 – stanoví obecný princip přímého styku justičních orgánů při poskytování právní pomoci. Výjimkou jsou případy předávání trestních řízení týkajících se trestných činů, za které může být podle právního řádu dožadující smluvní strany uložen trest odnětí svobody

na dobu převyšující 5 let. V těchto případech se justiční orgány smluvních stran stýkají prostřednictvím svých ústředních justičních orgánů.

Článek 6 – upravuje vydávání osob. Pravidlem je, že vydávání osob k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu se mezi smluvními stranami uskutečňuje v souladu s jejich vnitrostátním právním řádem na základě evropského zatýkacího rozkazu a pokud bylo vydávací řízení zahájeno na základě mezinárodních smluv, bude postupováno podle příslušných mezinárodních smluv. Ustanovení třetího odstavce stanoví výjimku z obecné zásady speciality. Smluvní strany nebudou vyžadovat při vydávání osob k trestnímu stíhání nebo výkonu trestu na základě evropského zatýkacího rozkazu ve vzájemných vztazích zvláštní souhlas s trestním stíháním, odsouzením nebo zadržením za účelem výkonu trestu nebo ochranného opatření vydané osoby pro skutek, který byl spáchán před jejím vydáním a pro nějž tato osoba vydána nebyla. Tato výjimka však nebude platit, jestliže se jedná o vydání vlastních občanů smluvních stran, nebo jestliže v konkrétním případě vykonávající justiční orgán rozhodne jinak. Zásada speciality je jednou ze základních zásad vydávacího řízení, ale i řízení o předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu. Vzhledem k tomu, že navrhované ustanovení bude znamenat prolomení této zásady, během pracovních jednání vyplynul požadavek, aby tato zásada nebyla prolomena neomezeně a aby vlastním občanům smluvních stran nadále poskytovala vyšší míru ochrany. Stejně tak toto ustanovení řeší i situace, které by mohly nastat v praxi, a v nichž by automatické prolomení této zásady mohlo vést k případnému porušení práv předávané osoby. Proto je zde nechána možnost, aby s ohledem na okolnosti každého daného případu mohl nezávislý soud posoudit, zda právě vzhledem k těmto zvláštním okolnostem je nutné, aby byla zásada speciality v konkrétním případě zachována.

Článek 7 - upravuje předávání odsouzených osob. Tato forma spolupráce probíhá na základě štrasburské Úmluvy o předávání odsouzených osob z 21. března 1983. Okruh osob, na které se postup podle uvedeného mezinárodněprávního dokumentu uplatňuje, se rozšiřuje o odsouzené osoby, které nejsou státními občany druhé smluvní strany, ale mají na jejím území trvalý pobyt. Podle Úmluvy je také postupováno v případech, kdy odsouzený v době podání žádosti o předání k výkonu trestu odnětí svobody se již nachází na území dožádané smluvní strany. Třetí odstavec stanoví, že v rozsahu upraveném v Úmluvě k provedení Schengenské dohody z 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z 19. června 1990 je možné požádat o předání odsouzené osoby k výkonu trestu odnětí svobody i bez jejího souhlasu; stejně se postupuje, jestliže výkon trestu odnětí svobody nemůže být zabezpečen jiným způsobem a odsouzená osoba se nachází na území dožádané smluvní strany. Je zde stanovena další výjimka z principu přímého styku justičních orgánů, neboť justiční orgány smluvních stran se při poskytování této formy pomoci stýkají prostřednictvím ústředních justičních orgánů.

Článek 8 – stanoví, že na výslech obviněného a podezřelého prostřednictvím videokonference se použijí ustanovení článku 9 Druhého dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 8. listopadu 2001 a článku 10 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie z 29. května 2000.

Článek 9 – upravuje postup a podmínky pro přeshraniční sledování. Podmínkou přeshraničního sledování je získání souhlasu s jeho prováděním, přičemž souhlas může být vázán na podmínky. Přeshraniční sledování může být prováděno při získávání důkazů

v trestní věci, která je vedena pro úmyslný trestný čin, který je trestným činem i podle vnitrostátního právního řádu druhé smluvní strany. V případě, že není možné z důvodů zvláštní naléhavosti předem požádat příslušné justiční orgány druhé smluvní strany o souhlas s přeshraničním sledováním, mohou policisté vykonávat přeshraniční sledování pouze při splnění stanovených podmínek. Totožnost policisty provádějícího přeshraniční sledování je chráněna. Jeho skutečnou totožnost není možné odhalit ani jinak prozradit, a to ani v řízení před soudem, bez předchozího souhlasu příslušného ústředního kontaktního místa té smluvní strany, o jejíhož policistu jde. Záznamy z přeshraničního sledování vykonaného na území dožádané smluvní strany mohou být použity jako důkaz v jiné trestní věci na území dožadující smluvní strany jen se souhlasem příslušného justičního orgánu dožádané smluvní strany. Uvedené ustanovení upravuje taktéž situace, kdy se přeshraniční sledování vykonává výhradně za využití technických prostředků sledování pohybu bez potřeby pomoci druhé smluvní strany.

Článek 10 – upravuje postup a podmínky pro sledování zásilky. Sledování zásilky je možné na základě souhlasu příslušného justičního orgánu. Aby se zabránilo přerušení sledování, příslušné orgány mají povinnost převzít sledování sledované zásilky při překročení státní hranice nebo na dohodnutém místě. Jestliže z důvodu zvláštní naléhavosti není možné podat žádost před překročením státní hranice, příslušné orgány mohou převzít sledování zásilky i bez předchozí žádosti o právní pomoc. V případě, že by však příslušný justiční orgán dožádané smluvní strany dodatečně nepovolil sledování zásilky, tato musí být ihned zadržena a informace v této souvislosti získané nebude možné použít jako důkaz v trestním řízení na území dožadující smluvní strany. Sledování zásilky na území dožádané smluvní strany řídí její příslušné orgány. Jestliže je to nutné, mohou příslušné orgány dožadující smluvní strany na území dožádané smluvní strany omezit osobní svobodu osoby, která sledovanou zásilku doprovází, až do zákroku policejních orgánů dožádané smluvní strany. Ustanovení tohoto článku se přiměřeně použijí i ve vztahu k žádosti smluvní strany o vzájemnou pomoc týkající se převzetí sledování zásilky ze třetího státu nebo odevzdání jejího sledování do třetího státu.

Článek 11 – upravuje postup a podmínky získávání důkazů v trestní věci za použití agenta. Tato forma spolupráce může být realizována na základě předem podané žádosti justičního orgánu o vzájemnou pomoc a řídí se podmínkami stanovenými právním řádem dožádané smluvní strany. Řízení agenta přísluší policistovi dožádané smluvní strany. Dožádaná smluvní strana poskytne agentovi nutnou personální, logistickou a technickou podporu a učiní veškerá potřebná opatření, aby agenta chránila. Skutečnou totožnost policisty působícího jako agent není možné odhalit ani jinak prozradit, a to ani v řízení před soudem, bez předchozího souhlasu příslušného ústředního kontaktního místa té smluvní strany, o jejíhož policistu jde. Ustanovení stanovuje taktéž postup v případě, že není možné podat žádost předem. Podmínky stanovené v tomto ustanovení budou užity i v případech, kdy smluvní strana požádá o použití policisty druhé smluvní strany na svém území. Platí, že pokud byl udělen souhlas s použitím agenta, není už nutné podávat zvláštní žádost o souhlas s provedením předstíraného převodu nebo přeshraničního sledování, které má tento agent vykonat.

Článek 12 – upravuje možnost získávat důkazy v trestní věci za podmínek stanovených právním řádem dožádané strany prostřednictvím předstíraného převodu.

Článek 13 – upravuje spolupráci formou společných vyšetřovacích týmů s tím, že stanoví, že s na tuto formu spolupráce použije článek 13 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie z 29. května 2000, přičemž ustanovení

článku 13 odstavec 10 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie z 29. května 2000 se vztahuje rovněž na použití důkazů.

Článek 14 – stanoví, že policisté jedné smluvní strany mají na území druhé smluvní strany při plnění úkolů stejné postavení jako policisté druhé smluvní strany.

Článek 15 – stanoví použití článků 15 a 16 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie z 29. května 2000 na trestněprávní a občanskoprávní odpovědnost příslušných orgánů jedné smluvní strany při plnění úkolů na území druhé smluvní strany.

Článek 16 - stanoví, že předání dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli se mezi smluvními stranami uskutečňuje v souladu s podmínkami Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli z 30. listopadu 1964.

Článek 17 – upravuje problematiku utajovaných skutečností. Utajované informace do stupně „důvěrné“ přímo si příslušné orgány smluvních stran budou moci předávat přímo kurýrem nebo elektronickou cestou s využitím certifikovaných elektronických prostředků. Výměna utajovaných informací bude muset být prováděna v souladu s podmínkami administrativní a personální bezpečnosti stanovenými vnitrostátním právním řádem. V ostatním bude postupováno v souladu s platnými smlouvami uzavřenými mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o vzájemné ochraně utajovaných skutečností.

Článek 18 – upravuje otázku nákladů, které vzniknou při poskytování právní pomoci ve věcech trestních. Platí, že pokud se v konkrétním případě smluvní strany nedohodnou jinak, nebudou vzájemně požadovat náhradu nákladů vzniklých v rámci spolupráce podle části IV. dvoustranné smlouvy a tohoto protokolu, kromě znalečného, případů použití agenta podle článku 11 odstavec 6, nákladů provozovatelů telekomunikačních sítí nebo poskytovatelů telekomunikačních služeb vynaložených na odposlech telekomunikačního provozu a vysokých nebo mimořádných výdajů. V případě nákladů provozovatelů telekomunikačních sítí nebo poskytovatelů telekomunikačních služeb a v případě vysokých nebo mimořádných výdajů mají smluvní strany povinnost vzájemné konzultace za účelem předběžného vyčíslení výdajů, které by mohly být nárokovány.

Článek 19 - stanoví konzultační povinnost ústředních justičních orgánů tak, aby byla dvoustranná smlouva co nejúčinněji prováděna a stanoví povinnost postupovat tak, aby bylo předcházeno případným sporům.

Článek 20 – stanoví povinnost smluvním stranám prostřednictvím ministerstev spravedlnosti vzájemně si oznámit změny v označení a příslušnosti orgánů uvedených v jednotlivých ustanoveních.

Článek 21 – upravuje vstup Protokolu v platnost, způsob jeho vypovězení a pozbytí jeho platnosti.

Za současné vnitrostátní právní úpravy jsou splněny podmínky pro to, aby Protokol mohl pro Českou republiku vstoupit v platnost v plném rozsahu. Jedná se o mezinárodní smlouvu ve smyslu článku 10 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, k jejíž ratifikaci prezidentem republiky je nutný souhlas Parlamentu ve smyslu článku 49 písm. a) a

e) Ústavy České republiky. Protokol nabude platnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni výměny ratifikačních listin.

Sjednání Protokolu je v souladu se zahraničními politickými zájmy České republiky a napomůže mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech mezi smluvními stranami. Protokol je v souladu s ústavním pořádkem a s ostatními součástmi právního řádu České republiky a se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodního práva a z jejího členství v Evropské unii.

Provádění Protokolu bude v působnosti Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra a nepředpokládá se, že si vyžádá zvýšené náklady na státní rozpočet. Objem poskytované právní pomoci českými justičními orgány a objem právní pomoci poskytovaný slovenskou stranou jsou v současné době srovnatelné.

Vláda České republiky vyslovila souhlas s podpisem a ratifikací Protokolu o změně a doplnění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech z 29. října 1992 a jejího Závěrečného protokolu svým usnesením ze dne 10. října 2012 č. 759. Protokol za Českou republiku podepsal dne 29. října 2012 ministr spravedlnosti JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.

Protokol byl v souladu s usnesením vlády ze dne 10. října 2012 č. 759 předložen Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací již v březnu 2013 (sněmovní tisk č. 962, senátní tisk č. 70). V důsledku rozpuštění Poslanecké sněmovny nicméně nebylo projednávání materiálu dokončeno. S ohledem na to je nyní Parlamentu České republiky předkládán opětovně.

V Praze dne 23. ledna 2014

Předseda vlády
Ing. Jiří Rusnok, v. r.

209/1993 Sb.

SDĚLENÍ

ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 29. října 1992 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech.

Se Smlouvou vyslovila souhlas Česká národní rada a předseda vlády České republiky ji v zastoupení prezidenta republiky ratifikoval.

Smlouva na základě svého článku 32 byla prozatímně prováděna od 1. ledna 1993 a vstoupila v platnost dnem 5. dubna 1993.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

SMLOUVA

mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech

Česká republika a Slovenská republika
vedeny přáním co nejvíce upevnit a všestranně rozvíjet přátelské vztahy, zdokonalit právní styky a zabezpečit účinnou ochranu práv a oprávněných zájmů občanů v obou suverénních státech,
ve snaze ulehčit poskytování právní pomoci mezi oběma státy a upravit vzájemné právní vztahy v občanských a trestních věcech,
navazující na společné tradice československé státnosti,
vycházející ze závazků vyplývajících pro oba státy z mezinárodních smluv, jimiž byla vázána Česká a Slovenská Federativní Republika v právní oblasti,
se rozhodly uzavřít tuto smlouvu:

ČÁST PRVNÍ

Všeobecná ustanovení

Čl.1

Právní ochrana

(1) Státní občané jedné smluvní strany požívají na území druhé smluvní strany stejnou právní ochranu v osobních a majetkových věcech jako státní občané druhé smluvní strany.

(2) Státní občané jedné smluvní strany mají právo obracet se volně a bez překážek na orgány druhé smluvní strany činné v občanských a trestních věcech, vystupovat před nimi, podávat žádosti a návrhy a vykonávat jiné procesní úkony za stejných podmínek jako státní občané druhé smluvní strany.

(3) Ustanovení této smlouvy o státních občanech smluvních stran se vztahují přiměřeně i na právnické osoby zřízené podle právního řádu jedné ze smluvních stran, které mají sídlo na území některé ze smluvních stran.

Čl.2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely této smlouvy výraz "občanské věci" označuje věci, které projednávají a rozhodují soudy smluvních stran v občanském soudním řízení.

(2) Pro účely této smlouvy výraz "justiční orgán" označuje každý státní orgán jedné ze smluvních stran příslušný k projednání věcí upravených touto smlouvou.

(3) Pro účely této smlouvy jsou ústředními justičními orgány v České republice Ministerstvo spravedlnosti České republiky a Generální prokuratura České republiky a ve Slovenské republice Ministerstvo spravedlnosti Slovenské republiky a Generální prokuratura Slovenské republiky.

Čl.3

Jazyk

Žádosti podané podle této smlouvy a připojené písemnosti není potřebné překládat.

Čl.4

Platnost listin

(1) Listiny, které byly vydány nebo ověřeny jednou smluvní stranou a které jsou opatřeny otiskem úředního razítka a podpisem oprávněné úřední osoby, jsou platné a účinné na území druhé smluvní strany bez dalšího ověření. Totéž platí i pro opisy a překlady listin, které byly ověřeny.

(2) Listiny, které se na území jedné smluvní strany považují za veřejné, mají důkazní moc veřejných listin též na území druhé smluvní strany.

Čl.5 Ochrana svědků a znalců

(1) Svědek nebo znalec, který se na základě předvolání dostaví před dožadující orgán druhé smluvní strany, nesmí být bez ohledu na své státní občanství stíhán za trestný čin, jehož se dožádání týká, ani za jiný čin, který spáchal před překročením státní hranice dožadující smluvní strany, a není možno na něm vykonat trest uložený za takový trestný čin.

(2) Ochranu uvedenou v odstavci 1 však svědek nebo znalec ztratí, když neopustí území dožadující smluvní strany do 7 dní po tom, kdy mu dožadující orgán oznámí, že jeho přítomnost již není nutná. Do této lhůty se nezapočítává doba, během níž svědek nebo znalec nemohl opustit území dožadující smluvní strany bez svého zavinění.

(3) Svědek nebo znalec má právo na náhradu nákladů za cestu a pobyt, jakož i svědeckého nebo znalečného. V předvolání se uvede, jaké náhrady svědkovi nebo znalci patří, a na jeho žádost se mu poskytne záloha na náhradu nákladů.

(4) Je-li svědek, který má být předvolán, ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území dožádané smluvní strany, předá se dožadující smluvní straně k provedení výslechu, pokud s tím souhlasí, a za podmínky, že jej dožadující smluvní strana předá zpět ve lhůtě, kterou dožádaná smluvní strana stanoví.

Čl.6 Rozsah právní pomoci

Smluvní strany si poskytují právní pomoc výkonem jednotlivých úkonů, zejména sepisováním, zasíláním a doručováním listin, prováděním ohledání, odnímáním a odevzdáváním věcných důkazů, zjišťováním adres, získáváním znaleckých posudků, výsledkem účastníků, obviněných, svědků, znalců a jiných osob.

Čl.7 Právní informace

Ústřední justiční orgány smluvních stran si na žádost poskytují informace o svých právních předpisech, jakož i informace o jejich právní praxi a o jiných právních otázkách.

ČÁST DRUHÁ

Právní pomoc v občanských věcech

Čl.8 Rozsah úpravy

Smluvní strany právní pomoc v občanských věcech provádějí v rozsahu, za podmínek a způsobem uvedeným v příslušných mnohostranných úmluvách Haagské konference mezinárodního práva soukromého, pokud není k jejich doplnění v první a druhé části této smlouvy stanoveno jinak.

Čl.9 Doručování písemností

(1) Smluvní strany postupují při doručování písemností v občanských věcech podle haagské [Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních](#) z 15. listopadu 1965.

(2) Justiční orgány smluvních stran se při doručování písemností podle [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají navzájem přímo.

(3) Písemnosti určené k doručení adresátům, kteří mají bydliště na území druhé smluvní strany, je možno zasílat i přímo poštou podle předpisů platných pro poštovní styk.

(4) Smluvní strany nebudou požadovat náhradu žádných nákladů za úkony provedené v souvislosti s doručováním písemností.

(5) Jestliže dožádaný justiční orgán není příslušný k vyřízení dožádání, zašle dožádání příslušnému justičnímu orgánu a vyrozumí o tom dožadující justiční orgán.

(6) Jestliže není známa přesná adresa osoby uvedené v dožádání, provede dožádaný justiční orgán opatření potřebná k jejímu zjištění. Nemůže-li adresu zjistit, uvědomí o tom dožadující justiční orgán a současně dožádání vrátí.

Čl.10 Provádění důkazů

(1) Smluvní strany postupují při provádění důkazů nebo jiných procesních úkonů podle haagské [Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních](#) z 18. března 1970.

(2) Justiční orgány smluvních stran se při provádění důkazů nebo jiných procesních úkonů podle [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají navzájem přímo.

(3) K usnadnění provádění [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 ústřední justiční orgány dohodnou vzor tiskopisu, který budou justiční orgány smluvních stran používat k žádostem o provedení důkazů a jiných procesních úkonů.

(4) Smluvní strany nebudou požadovat náhradu nákladů za provedení důkazů nebo jiných procesních úkonů, s výjimkou znalečného a jiných výdajů vzniklých v souvislosti s provedením znaleckých důkazů.

Čl. 11

Osvobození od zálohy na náklady řízení

Státním občanům jedné smluvní strany, kteří vystupují před soudy druhé smluvní strany, pokud mají bydliště nebo pobyt na území jedné ze smluvních stran, nelze uložit složení zálohy na náklady řízení jen z toho důvodu, že jsou cizinci nebo že na území druhé smluvní strany nemají bydliště nebo pobyt.

Osvobození od poplatků

Čl. 12

(1) Státním občanům jedné smluvní strany se přiznává na území druhé smluvní strany osvobození od soudních poplatků a další výhody týkající se poplatků za stejných podmínek jako vlastním státním občanům. To se vztahuje i na osvobození od placení hotových výdajů ustanoveného zástupce a placení odměny za zastupování.

(2) Osvobození podle odstavce 1 se vztahuje i na řízení o výkon rozhodnutí.

Čl. 13

(1) Osvobození podle článku 12 této smlouvy se poskytuje na základě osvědčení o osobních, rodinných a majetkových poměrech žadatele. Toto osvědčení vydává příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území má žadatel bydliště nebo pobyt.

(2) Nemá-li žadatel bydliště ani pobyt na území žádné ze smluvních stran, může osvědčení vydat diplomatická mise nebo konzulární úřad smluvní strany, jejímž je státním občanem.

(3) Orgán, který rozhoduje o žádosti o osvobození, může od orgánu, který osvědčení vydal, žádat doplnění údajů nebo potřebná vysvětlení.

Čl. 14

(1) Jestliže státní občan jedné smluvní strany podává žádost o osvobození podle článku 12 této smlouvy před příslušným orgánem druhé smluvní strany, může tak učinit před příslušným orgánem podle místa svého bydliště nebo pobytu. Tento orgán postoupí žádost spolu s osvědčením vydaným podle článku 12 této smlouvy příslušnému orgánu druhé smluvní strany.

(2) Žádost o osvobození podle článku 12 této smlouvy je možno podat současně s návrhem na zahájení řízení, pro které se osvobození žádá.

Čl. 15

Osvobození podle článku 12 této smlouvy, přiznané příslušným orgánem jedné smluvní strany, se vztahuje na všechny procesní úkony, které provede v tomto řízení orgán druhé smluvní strany.

Čl. 16

Zjišťování adres a jiných údajů

(1) Justiční orgány smluvních stran si na žádost poskytují pomoc při zjišťování adres osob zdržujících se na jejich území, jestliže je to nutné k uplatnění práv jejich státních občanů.

(2) Jestliže je u justičního orgánu jedné smluvní strany uplatněn nárok na výživné proti osobě, která se zdržuje na území druhé smluvní strany, justiční orgán této smluvní strany na žádost poskytne pomoc i při zjišťování zaměstnavatele této osoby a výše jejího příjmu.

Čl. 17

Zasílání listin o osobním stavu

Matriční úřady jedné smluvní strany zašlou justičním orgánům druhé smluvní strany bezplatně listiny o osobním stavu a výpisy z matrik, jakož i listiny týkající se osobního stavu a způsobilosti osob, pokud jsou tyto listiny žádány pro potřebu soudního řízení.

Čl. 18

Vydání věci a převod peněz

(1) Vydání, vývoz nebo převod věci, platebních prostředků nebo pohledávek podle ustanovení této smlouvy se provede podle právního řádu dožádané smluvní strany.

(2) Originály spisů a listin a jiné věci, které byly v rámci dožádání odevzdány, budou vráceny dožádané smluvní straně, jakmile to bude možné, s výjimkou případů, kdy se dožádaná smluvní strana vrácení vzdá.

Čl.19

Překážky zahájení řízení a věci rozhodnuté

Jestliže je zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž účastníky před justičními orgány obou smluvních stran, justiční orgán, u něhož bylo zahájeno řízení později, řízení zastaví. Obdobně to platí o věci pravomocně rozhodnuté.

ČÁST TŘETÍ

Uznání a výkon rozhodnutí

Čl.20

Uznání a výkon rozhodnutí ve věcech nemajetkové povahy

(1) Pravomocná a vykonatelná rozhodnutí nemajetkové povahy v občanských věcech, která vydaly justiční orgány jedné smluvní strany, s výjimkou rozhodnutí uvedených v článku 21 této smlouvy, se uznávají a vykonávají na území druhé smluvní strany bez dalšího řízení, jestliže:

a) justiční orgány druhé smluvní strany nevydaly dříve pravomocné rozhodnutí nebo neuznaly anebo nevykonaly rozhodnutí třetího státu v téže věci a mezi týmiž účastníky,

b) k řízení nebyla dána výlučná pravomoc orgánů smluvní strany, na jejímž území se o uznání žádá.

(2) Na výkon těchto rozhodnutí se obdobně použijí ustanovení článku 23 písm. a) a c) a článku 24 této smlouvy o výkonu rozhodnutí v majetkových věcech.

Čl.21

Uznání rozhodnutí o rozvodech manželství

Pravomocná rozhodnutí o rozvodech manželství jedné smluvní strany se uznávají na území druhé smluvní strany v souladu s haagskou [Úmluvou o uznávání rozvodů a zrušení manželského soužití](#) z 1. června 1970.

Čl.22

Uznání a výkon rozhodnutí v majetkových věcech

Smluvní strany, s výjimkou rozhodnutí uvedených v článku 25 této smlouvy, uznávají a vykonávají na svém území za podmínek stanovených v této smlouvě tato rozhodnutí vydaná na území druhé smluvní strany:

a) rozhodnutí soudů majetkové povahy v občanských věcech, jakož i soudem schválené smíry v těchto věcech,

b) rozhodnutí soudů v trestních věcech týkající se náhrady škody,

c) rozhodčí nálezy vydané v rozhodčím řízení.

Čl.23

Podmínky uznání a výkonu rozhodnutí

Rozhodnutí uvedená v článku 22 této smlouvy se budou uznávat a vykonávat, jestliže:

a) rozhodnutí je pravomocné a vykonatelné podle potvrzení orgánu, který rozhodnutí vydal; předběžně vykonatelná rozhodnutí a vykonatelná předběžná opatření je možno na území dožádané smluvní strany uznat a vykonat, i když je lze napadnout řádným opravným prostředkem,

b) justiční orgány druhé smluvní strany nevydaly dříve pravomocné rozhodnutí nebo neuznaly a nevykonaly rozhodnutí třetího státu v téže věci a mezi týmiž účastníky,

c) účastníku byla dána možnost řádně se zúčastnit řízení, zejména byl podle právního řádu smluvní strany, kde se řízení uskutečnilo, řádně a včas předvolán k jednání a rozhodnutí spolu s poučením o možnosti podat proti němu opravný prostředek mu bylo řádně doručeno, a v případě procesní nezpůsobilosti byl řádně zastoupen,

d) k řízení nebyla dána výlučná pravomoc orgánů smluvní strany, na jejímž území se o uznání žádá,

e) smluvní strana, na jejímž území se o uznání nebo výkon žádá, se domnívá, že uznání nebo výkon neohrozí její svrchovanost nebo bezpečnost anebo nebude v rozporu s jejím veřejným pořádkem.

Čl.24

Způsob uznání a výkonu rozhodnutí

(1) Návrh na uznání a výkon rozhodnutí se podává přímo příslušnému soudu smluvní strany, na jejímž území se má rozhodnutí uznat a vykonat.

(2) Výkon rozhodnutí, včetně náležitostí návrhu na výkon rozhodnutí a dokladů, které je potřebné k návrhu připojit, jakož i možnosti povinného podat proti výkonu rozhodnutí námitky, se řídí právním řádem smluvní strany, na jejímž území se má rozhodnutí vykonat.

(3) Soud, který rozhoduje o uznání a nařízení výkonu rozhodnutí, se omezí na zjištění, zda byly splněny podmínky uvedené v člancích 22 a 23, a jestliže zjistí, že tyto podmínky jsou splněny, rozhodnutí uzná nebo nařídí jeho výkon.

Čl.25

Uznání a výkon rozhodnutí o vyživovací povinnosti

Pravomocná a vykonatelná rozhodnutí o vyživovací povinnosti, která vydaly justiční orgány jedné smluvní strany, jakož i jimi schválené smíry v těchto věcech, se uznávají a vykonávají na území druhé smluvní strany v souladu s haagskou [Úmluvou o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti](#) z 2. října 1973.

Čl.26

Výkon rozhodnutí o náhradě nákladů

(1) Jestliže účastníku bylo pravomocným rozhodnutím uloženo na území jedné smluvní strany nahradit náklady řízení druhého účastníka, příslušný soud druhé smluvní strany nařídí výkon rozhodnutí k vymození těchto nákladů na návrh oprávněného bezplatně.

(2) Návrh na výkon rozhodnutí o náhradě nákladů řízení se podává přímo příslušnému soudu druhé smluvní strany.

(3) Soud, který rozhoduje o povolení výkonu podle ustanovení odstavce 1, se omezí na zjištění, zda rozhodnutí o nákladech je pravomocné a vykonatelné.

(4) Soud smluvní strany, na jejímž území zálohoval náklady řízení stát, požádá příslušný soud druhé smluvní strany, aby náklady a poplatky vymohl. Soud vymoženou částku zašle soudu druhé smluvní strany.

ČÁST ČTVRTÁ

Právní pomoc v trestních věcech, předávání trestního stíhání, vydávání a předávání odsouzených

Čl.27

Rozsah úpravy

Smluvní strany právní pomoc v trestních věcech, předávání trestního stíhání, vydávání k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu a předávání odsouzených provádějí v rozsahu, za podmínek a způsobem uvedeným v příslušných mnohostranných úmluvách Rady Evropy, pokud není k jejich doplnění v první a čtvrté části této smlouvy stanoveno jinak.

Čl.28

Právní pomoc

(1) Smluvní strany si poskytují právní pomoc v trestních věcech podle [Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních](#) z 20. dubna 1959.

(2) Justiční orgány smluvních stran se při poskytování právní pomoci v trestních věcech podle [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají navzájem přímo.

(3) Písemnosti určené k doručení adresátům, kteří mají bydliště na území druhé smluvní strany, je možno zasílat adresátům i přímo poštou podle předpisů platných pro poštovní styk.

(4) Jestliže adresa osoby, na kterou se má vztahovat úkon právní pomoci, není v dožádání uvedena přesně nebo jestliže se zjistí, že je nesprávná, dožádaný justiční orgán podle možnosti zjistí správnou adresu.

(5) Dožádaná smluvní strana provede ohledání nebo zajištění věci, jestliže:

a) trestný čin, kterého se dožádání týká, je trestný podle právního řádu obou smluvních stran,

b) provedení dožádání je v souladu s právním řádem dožádané smluvní strany.

(6) Na žádost dožadujícího orgánu dožádaný orgán včas oznámí dožadujícímu orgánu a zúčastněným osobám místo a čas vyřízení dožádání. Zástupce dožadujícího orgánu může být přítomen při vyřízení dožádání, pokud s tím dožádaný orgán souhlasí.

(7) Smluvní strany se navzájem neodkladně informují o konečných a pravomocných rozhodnutích vydaných jejich justičními orgány v trestních věcech proti státním občanům druhé smluvní strany. Na žádost si zašlou opis takového rozhodnutí.

(8) Smluvní strany nebudou provádět průvoz vlastních státních občanů.

(9) Smluvní strany nebudou požadovat náhradu nákladů spojených s poskytováním právní pomoci s výjimkou značného. Náklady, které vznikly dožádané smluvní straně v souvislosti s průvozem, uhradí dožadující smluvní strana.

Čl.29

Odevzdávání a převzetí trestního stíhání

(1) Odevzdání a převzetí trestního stíhání státního občana jedné smluvní strany justičním orgánem druhé smluvní strany se uskutečňuje podle [Evropské úmluvy o předávání trestního řízení](#) z 15. května 1972.

(2) Justiční orgány smluvních stran se při provádění [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají prostřednictvím ústředních justičních orgánů.

(3) K žádosti o převzetí trestního řízení se připojí:

a) originál nebo ověřený opis trestního spisu,

b) znění zákona obsahující skutkovou podstatu, trest a promlčení, které se použije na čin podle práva dožadující smluvní strany, a u činů spáchaných v dopravě i znění příslušných platných předpisů rozhodných pro posouzení činu,

c) prohlášení poškozeného, pokud je potřebné k zahájení trestního řízení.

(4) Nároky poškozených na náhradu škody, uplatněné před předáním trestního stíhání u justičních orgánů dožadující smluvní strany, budou projednány v řízení na území dožádané smluvní strany.

(5) Jestliže obviněný v době podání žádosti o převzetí trestního stíhání je ve vazbě na území dožadující smluvní strany, převezte se na území dožádané smluvní strany, a jestliže je na svobodě, dožadující smluvní strana, je-li to potřebné, učiní přiměřená opatření podle svého právního řádu k jeho návratu na území dožádané smluvní strany.

Čl.30

Vydávání

(1) Vydávání státních občanů smluvních stran k trestnímu řízení nebo k výkonu trestu se uskutečňuje podle [Evropské úmluvy o vydávání](#) z 13. prosince 1957.

(2) Justiční orgány smluvních stran se při provádění [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají prostřednictvím ústředních justičních orgánů.

(3) Vydání se povolí i pro trestný čin spočívající v porušení předpisů o dávkách, daních, clu, monopolech a devizách nebo předpisů o oběhu zboží anebo o zahraničním obchodu, pokud jednání, které je předmětem žádosti, je trestné i podle srovnatelných ustanovení právního řádu dožádané smluvní strany.

(4) Vydání není možno odmítnout jen proto, že právní řád dožádané smluvní strany neobsahuje ustanovení týkající se dávek, daní, cla, monopolů nebo deviz nebo ustanovení o oběhu zboží anebo zahraničním obchodu toho druhu, která jsou obsažena v právním řádu dožadující smluvní strany.

(5) Jestliže žádost o vydání neobsahuje všechny potřebné údaje, může dožádaná smluvní strana žádat jejich doplnění, k čemuž určí lhůtu do dvou měsíců. Lhůta, která je určena na dobu kratší než dva měsíce, se může ze závažných důvodů prodloužit, ani po prodloužení však nesmí přesahovat dva měsíce.

(6) Dožadující smluvní strana musí dočasně vydanou osobu držet až do zpětného vydání ve vazbě. Tato vazba se započítává do trestu, který v dožádané smluvní straně má být nebo byl uložen.

(7) Smluvní strana, které byla osoba vydána, informuje druhou smluvní stranu o výsledcích trestního řízení nebo o skončení výkonu trestu odnětí svobody. Na žádost zašle opis příslušného pravomocného rozhodnutí.

(8) Smluvní strany si nebudou vydávat vlastní státní občany.

Čl.31

Předávání odsouzených

(1) Státní občané jedné smluvní strany, odsouzení k trestu odnětí svobody na území druhé smluvní strany, se předávají k výkonu trestu odnětí svobody na území smluvní strany, jejímiž jsou státními občany, v souladu se [štrasburskou Úmluvou o předávání odsouzených osob](#) z 21. března 1983.

(2) Podle [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 se obdobně postupuje i v případě, kdy odsouzený v době podání žádosti o předání k výkonu trestu odnětí svobody se již nachází na území dožádané smluvní strany.

(3) Justiční orgány smluvních stran se při provádění [Úmluvy](#) uvedené v odstavci 1 stýkají prostřednictvím ústředních justičních orgánů.

ČÁST PÁTÁ

Závěrečná ustanovení

Čl.32

Tato smlouva nabude platnosti poté, co ji podle svých ústavních předpisů schválí obě smluvní strany. Smlouva bude prozatímně prováděna od 1. ledna 1993.

Čl.33

Tato smlouva zůstává v platnosti na neurčitou dobu, pokud ji jedna ze smluvních stran diplomatickou cestou nevypoví. V tom případě pozbývá Smlouva platnosti rok po doručení výpovědi druhé smluvní straně.

Dáno v Praze dne 29. října 1992 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku:

Předseda vlády České republiky

Doc. Ing. Václav Klaus CSc. v.r.

Za Slovenskou republiku:

Předseda vlády Slovenské republiky

JUDr. Vladimír Mečiar v.r.

Příl.

Závěrečný protokol

Při podpisu této smlouvy se zmocněnci České republiky a Slovenské republiky dohodli takto:

Čl.I

K řízení o právních vztazích mezi rodiči a dětmi je dána pravomoc soudu smluvní strany, na jejímž území má dítě bydliště v době zahájení řízení. V případě rozvodu manželství je však dána pravomoc soudu, před kterým se koná řízení o rozvod manželství.

Čl.II

Soud, který má pravomoc k řízení o opatrovnictví, může přenést opatrovnictví na soud druhé smluvní strany, jestliže osoba, které byl ustanoven opatrovník, má na území této smluvní strany bydliště nebo pobyt anebo majetek. K přenesení opatrovnictví dojde, jestliže dožádaný soud převezme opatrovnictví a uvědomí o tom dožadující soud. Soud, který převzal vedení opatrovnictví, ho vede podle právního řádu svého státu, avšak pokud jde o způsobilost k právům a právním úkonům, postupuje podle právního řádu smluvní strany, jejímž státním občanem je opatrovanec. Tento soud není oprávněn rozhodovat o osobním stavu opatrovance, může však rozhodnout o povolení uzavřít manželství.

Čl.III

K řízení, která byla zahájena v občanských věcech u soudů smluvních stran před nabytím platnosti Smlouvy, je dána pravomoc soudů těchto smluvních stran a tyto soudy řízení dokončí. Pro uznání a výkon rozhodnutí v těchto případech platí ustanovení čl. IV tohoto závěrečného protokolu.

Čl.IV

Ustanovení článků 20 až 26 Smlouvy se nepoužijí na pravomocná a vykonatelná rozhodnutí justičních orgánů smluvních stran nebo justičních orgánů ČSFR vydaná před nabytím platnosti Smlouvy. Tato rozhodnutí orgány smluvních stran uznávají a vykonávají jako rozhodnutí vlastních justičních orgánů.

Čl.V

Ustanovení Smlouvy o předávání trestního stíhání se nepoužijí, jestliže trestní stíhání proti státnímu občanu jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany bylo zahájeno před nabytím platnosti Smlouvy.

Čl.VI

Jestliže byl v trestním řízení uložen před nabytím platnosti Smlouvy peněžitý trest nebo trest zákazu činnosti a tento trest dosud nebyl úplně vykonán, soudy obou smluvních stran si odevzdají opisy pravomocných rozhodnutí týkajících se státních občanů druhé smluvní strany nebo odsouzených, kteří mají na území druhé smluvní strany bydliště, spolu se sdělením, jakou část trestu zbývá vykonat, a od dalších úkonů směřujících k výkonu trestu upustí. Další výkon těchto trestů a úkony s tím související provedou soudy dožádané smluvní strany.

Čl.VII

Otázky delimitace odsouzených státních občanů jedné smluvní strany, kteří vykonávají trest odnětí svobody na území druhé smluvní strany na základě rozsudků soudů smluvní strany, jež jsou státními občany, budou řešeny resortní dohodou mezi Sborem nápravné výchovy České republiky a Sborem vězeňské a justiční stráže Slovenské republiky.

Tento závěrečný protokol je součástí podepsané Smlouvy.

Dáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku:

Předseda vlády České republiky

Doc. Ing. Václav Klaus CSc. v.r.

Za Slovenskou republiku:

Předseda vlády Slovenské republiky

JUDr. Vladimír Mečiar v.r.